

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 07.09.1990, sp. zn. 6 Co 1008/89, ECLI:CZ:KSCB:1990:6.CO.1008.1989.1

Číslo: 17/1991

Právní věta: Na právo ručitele dovolat se promlčení vůči věřiteli dlužníka po uplynutí promlčecí doby podle ustanovení § 101 o. z. nemá vliv písemné uznání dluhu dlužníkem podle ustanovení § 110 odst. 1 o. z.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 07.10.1990

Spisová značka: 6 Co 1008/89

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Promlčení, Ručení, Uznání nároku, Uznání závazku

Předpisy: 40/1964 Sb. § 54

§ 101

§ 110 94/1963 Sb. § 17

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Českém Krumlově svým rozsudkem zamítl návrh, aby žalovaná zaplatila žalující organizaci 13 500,- Kčs s 2 % úrokem od 11. 7. 1977 do zaplacení. Žalující organizaci byla uložena povinnost nahradit žalované náklady řízení 760,- Kčs do 3 dnů.

Proti tomuto rozsudku se odvolala žalující organizace. Poukazovala na zjištěné skutečnosti ohledně uzavření původního závazku, ke kterému přistoupila jako ručitelka žalovaná. Dále poukazovala i na dohodu z 2. 5. 1983, ve které se původní dlužník Z. F. zavázal zaplatit dlužnou částku v pravidelných měsíčních splátkách 400,- Kčs. Podle názoru žalující organizace přešlo toto ujednání i do ručitelského závazku. Dlužná částka byla dlužníkem Z. F. pravidelně hrazena až do listopadu 1986.

Dne 16. 11. 1986 Z. F. zemřel a řízení o dědictví bylo zastaveno pro nedostatek jmění. Zůstatek dlužné částky činí 13 500,- Kčs. Podle názoru žalující organizace začala žalované tříletá promlčecí lhůta běžet ode dne smrti dlužníka. Proto nárok není promlčen. Z těchto důvodů navrhovala, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že se žalobě vyhovuje.

Žalovaná navrhovala potvrzení rozsudku soudu prvního stupně s tím, že ručitelský závazek nemůže

být dalšími úkony dlužníka měněn či rozšiřován, aniž by se na těchto úkonech ručitel podílel.

Krajský soud v Českých Budějovicích svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 212 odst. 1 o. s. ř.; žalující organizaci uložil zaplatit žalované na nákladech řízení 470,- Kčs.

Z odůvodnění:

V projednávané věci uzavřel Z. F. s žalující organizací smlouvu o půjčce ve výši 29 500,- Kčs. Pod bodem 4 smlouvy bylo dohodnuto mezi účastníky, že v případě odpracování doby 12 let počítané od podpisu smlouvy promine dlužníku organizace celou půjčku i s úroky. V případě rozvázání pracovního poměru před uplynutím dvanáctileté doby byla stanovena splatnost pohledávky organizace z této smlouvy okamžitě včetně 2 % úroku z půjčené částky od podpisu smlouvy do zaplacení.

K této smlouvě přistoupila žalovaná jako ručitelka. Souhlasila s tím, že uhradí organizaci závazky Z. F. podle uvedené smlouvy, které jmenovaný v době splatnosti půjčky včetně příslušenství nesplnil. Dne 2. 5. 1983 byla uzavřena dohoda mezi Z. F. a žalující organizací podle níž se Z. F. zavázal zaplatit žalující organizaci jím uznávaný dluh 29 500,- Kčs s 3 % úroky v pravidelných měsíčních splátkách po 400,- Kčs počínaje červnem 1983, s tím, že při nedodržení jediné splátky se stává splatný celý nezaplacený dluh najednou. Při uzavírání této dohody s žalovanou jako ručitelkou nebylo jednáno.

Na podkladě těchto zjištění odvolací soud dospěl k závěru, že je soud povinen přihlídnout k námitce promlčení vznesené žalovanou, neboť nárok vůči ní je promlčen. odvolací soud vycházel z názoru, že v průběhu trvání ručitelského vztahu nesmí dojít k takové změně hlavního závazku, kterou by se bez souhlasu ručitele zhoršilo postavení. Takovou změnou nevýhodnou pro ručitele je i uznání dluhu co do důvodu a výše ze strany dlužníka. Tím by totiž ručitel na místo závazku v trvání 3 let měl napříště ručit za hlavní závazek po dobu 10 let. Ručitel by pak mohl úspěšně vznést námitku promlčení až po uplynutí desetileté lhůty, pokud by nedošlo k opětovnému uznání pohledávky dlužníkem. Tím by se podstatně zhoršilo postavení ručitele ve srovnání se stavem, který existoval v době, kdy ručitel převzal ručitelský závazek. Takový důsledek, pokud by sám ručitel neuznal pohledávku vůči věřiteli kvalifikovaným způsobem, je v rozporu se zákonnou úpravou právního postavení ručitele. Dlužníkově písemné uznání dluhu mezi dlužníkem a věřitelem proto podle názoru odvolacího soudu nezavazuje ručitele a nemění nic na počátku běhu ani na délce trvání promlčecí lhůty ručitele.

V daném případě tedy dohoda mezi Z. F. a žalující organizací z 2. 5. 1983 žalovanou nezavazuje. To znamená, že nedošlo k prodloužení tříleté promlčecí lhůty na desetiletou a ani nelze vycházet z toho, že by touto dohodou byl ve vztahu k žalované posunut počátek běhu promlčecí lhůty, jak se snaží žalující organizace ve svém odvolání odvodit. I v této části dohody, kterou byla stanovena nově splatnost dluhu, jde o úkon k neprospěchu ručitelky. Pro právní postavení ručitele je z hlediska obsahu a rozsahu jeho závazku rozhodující stav hlavního závazku v době převzetí ručitelského závazku. To platí jak pro délku promlčecí lhůty, tak i pro stanovení počátku jejího běhu. V původní smlouvě bylo dohodnuto, že pohledávka je okamžitě splatná v případě ukončení pracovního poměru Z. F. u žalující organizace před uplynutím sjednané dvanáctileté doby. Jestliže Z. F. ukončil pracovní poměr ke 4. 5. 1983, stala se pohledávka žalující organizace splatnou a právo této organizace mohlo být poprvé vykonáno. Promlčecí doba začala od tohoto okamžiku běžet jak pro Z. F., tak pro ručitelku. Pokud Z. F. uzavřel s žalující organizací další dohodu, ve které svůj dluh vůči ní uznal co do důvodu a výše a byla stanovena nově splatnost dluhu, nemohou se tyto důsledky dotýkat již žalované. Ve vztahu k ní začala běžet promlčecí doba již od 4. 5. 1983. Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 101 o. z. je u ní promlčecí doba tříletá a žalovaná promlčení v řízení správně namítla, je závazek žalované promlčen a soud prvního stupně správně návrh na zaplacení žalované částky proti

žalované zamítl.

Ze všech těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek soud prvního stupně jako věcně správný potvrdil podle ustanovení § 219 o. s. ř.

S ohledem na výsledek odvolacího řízení má odpůrkyně právo podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. i na náhradu nákladů odvolacího řízení.